

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงสาเหตุและแนวทางในการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท กรณีศึกษานักเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. กรณีศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

กรณีศึกษาที่ใช้ในการวิจัย

กรณีศึกษาในการวิจัยนี้ได้แก่ ซึ่งมีนักเรียนนักศึกษาที่มีปัญหาทะเลาะวิวาทจำนวนทั้งสิ้น 21 คน

วิธีเลือกกรณีศึกษา

ผู้วิจัยโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา เลือก โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีข้อมูลปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาเพียงพอต่อการศึกษาสาเหตุของการทะเลาะวิวาทพิจารณาเกณฑ์เบื้องต้น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม จำนวน 30 คน ดังนี้

1. นักเรียน นักศึกษา 21 คน
2. อาจารย์ฝ่ายปกครอง 3 คน
3. อาจารย์ผู้สอน 3 คน
4. ผู้ปกครอง 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มและการสังเกตเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือบันทึกเสียง และสมุดบันทึกข้อความภาคสนาม เป็นอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแนวคำถาม สำหรับการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการหลัก 3 วิธี คือ

1. การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบเปิดกว้าง ซึ่งจะเป็นคำถามที่สอบถามข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษาที่มีปัญหาการทะเลาะวิวาทและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In depth Interview) ซึ่งจะเป็นการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูลหาเหตุผลของสาเหตุการทะเลาะวิวาทเพื่อเป็นการศึกษาหาเหตุผลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่อาจารย์ ฝ่ายปกครอง อาจารย์ผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน นักศึกษา ก่อนที่จะจัดให้มีการสนทนากลุ่ม

2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทัศนคติจากกลุ่มถึงสาเหตุของการทะเลาะวิวาทและการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท โดยการจัดให้มีการสนทนากลุ่ม 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ณ อาคาร 10 ชั้น 4 ห้อง 10408 ในวันที่ 17 มิถุนายน 2552 เวลา 11.30-12.30 น. หัวข้อสาเหตุที่เกิดจากการเลี้ยงดู และสาเหตุที่มาจากกลุ่มเพื่อน มีจำนวนนักเรียนที่เข้าทั้งหมด 7 คน คือ น้ำตาล ก๊อปปี้ นนท์ สุเมธ ธร นิค และหมู

ครั้งที่ 2 ณ อาคาร 10 ชั้น 4 ห้อง 10408 ในวันที่ 18 มิถุนายน 2552 เวลา 13.00-14.00 น. หัวข้อสาเหตุมาจากการควบคุมอารมณ์ไม่ได้ มีจำนวนนักเรียนที่เข้าทั้งหมด 12 คน คือ แบงค์ จอย พลอย เปรี๊ยะ โกะะ วรวิทย์ หมู ป๊อบ โต้ วิว เกล้า และ บอล

ครั้งที่ 3 ณ อาคาร 10 ชั้น 4 ห้อง 10408 ในวันที่ 19 มิถุนายน 2552 เวลา 11.30-12.30 น. หัวข้อสาเหตุที่มาจากเรื่องชู้สาว มีจำนวนนักเรียนที่เข้าทั้งหมด 7 คน คือ กุศล นุ่น ยา นก ศักดิ์ มด และ นิก

3. การสังเกต (Observation) เพื่อใช้ในการศึกษาถึงแนวทางการจัดการศึกษา และสภาพแวดล้อมอื่นๆ เช่น สภาพบ้านของนักเรียน นักศึกษา สภาพชุมชน สภาพครอบครัว สภาพโรงเรียน เป็นต้น เพื่อให้ทราบข้อความจริงเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาของการทะเลาะวิวาท

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (triangulation) ตามหลักการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลัก กล่าวคือ เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลชุดแรก (Thesis) ซึ่งเป็นข้อมูลชุด ก ผู้วิจัยจะยังไม่เชื่อในข้อมูลชุดนั้น แต่พยายามแสวงหาข้อมูลแบบ ข (antithesis) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ตรงข้ามกับข้อมูลแบบ ก และผู้วิจัยยังคงแสวงหาข้อมูลต่อไปเพื่อให้พบข้อมูลแบบ ค (synthesis) ซึ่งแตกต่างไปจากข้อมูลทั้งแบบ ก และแบบ ข

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าจาก 1) ผู้ให้ข้อมูลที่ต่างกัน โดยการเก็บข้อมูลจากทั้งนักเรียนนักศึกษาที่มีปัญหาทะเลาะวิวาท อาจารย์ฝ่ายปกครอง อาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครอง 2) วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ต่างกัน โดยใช้ทั้งการสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนากลุ่มและจากเอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเนืงการวิเคราะห์ข้อมูลตรวจสอบกับกรอบแนวคิดและสร้างสมมติฐานเบื้องต้น โดยได้มีการปรับกรอบแนวคิด และสมมติฐานให้เหมาะสมและครอบคลุมข้อมูลที่นอกเหนือ ไปจากกรอบเดิม เมื่อได้กรอบใหม่ที่เหมาะสมกว่า ก็จะเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป จนแน่ใจว่าได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอในทุกแง่มุม โดยขั้นตอนของการวิเคราะห์มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาเรียบเรียงเป็นระบบ ระเบียบ พร้อมจะนำไปวิเคราะห์ต่อไป ในขั้นนี้ได้แก่ การถอดความจากเครื่องบันทึกเสียง การจดบันทึกใหม่
2. ให้ความหมายกับข้อมูล ในขั้นนี้ต้องอาศัยการตีความจากข้อมูลเบื้องต้นได้ออกมาเป็นข้อความที่สื่อความหมายของผู้ให้ข้อมูล
3. การจัดหมวดหมู่ความหมายของข้อมูล เป็นขั้นตอนการนำเอาความหมายที่ให้ไว้ มาจัดเป็นหมวดหมู่ แล้วมาตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) ซึ่งก็คือการสร้างข้อสรุปจากรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่ประสบพบมา โดยก่อนที่จะได้ข้อสรุปใดๆ นั้น ผู้วิจัยต้องผ่านการสร้างสมมติฐานชั่วคราว มาตรวจสอบกับข้อมูลต่างๆ จนมั่นใจได้ว่า ข้อสรุปนั้นถูกต้องเที่ยงตรงเชื่อถือได้

4. วิเคราะห์ และสรุปรวบรวมความหมาย ให้ได้ข้อความรู้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยสำหรับขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อสรุปต่างๆ มาเชื่อมโยงกันจนเป็นโครงของการสรุปที่สามารถตอบปัญหาการวิจัยได้

ระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า หลังจากที่ได้นำเสนอหัวข้อการวิจัยและคณะกรรมการที่สอบหัวข้อให้ผ่านแล้ว ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ใช้ระยะเวลาประมาณ 3 ปี

การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 บท คือ

1. บทนำ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ